COMUNICAT DE COMUNICAT DE LA CCASPS AMB MOTIU DE LA REGULARITZACIÓ EXTRAORDINÀRIA DE PERSONES MIGRANTS

El passat 15 d'abril de 2026 es va publicar al Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) el Reial decret 316/2026, mitjançant el qual 500.000 persones que es troben actualment a l'Estat espanyol en situació administrativa irregular o que han formalitzat, registrat o presentat una sol·licitud de protecció internacional podran accedir a un procés extraordinari de regularització.

Amb aquesta mesura es pretén garantir drets i dignificar la vida de milers de persones que resideixen a l'Estat espanyol. No obstant això, la regularització extraordinària de persones migrants no inclou les persones sol·licitants de l'estatut d'apàtrida. A l'Estat espanyol hi ha aproximadament 8.000 persones pendents del reconeixement de l'estatut d'apàtrida, de les quals al voltant del 95% són d'origen sahrauí. En l'esborrany inicial del Reial decret 316/2026, les persones sol·licitants de l'estatut d'apàtrida hi estaven incloses, però el Consell d'Estat va recomanar excloure-les per raons de seguretat jurídica i per evitar possibles duplicitats entre procediments, atès que ja disposen d'un règim específic de protecció i tramitació administrativa.

D'aquesta manera, l'exclusió de les persones sahrauís de la regularització extraordinària les obliga a recórrer a la via administrativa de sol·licitud de l'estatut d'apàtrida, un procediment que presenta nombroses mancances administratives. A diferència dels sol·licitants d'asil, les persones sol·licitants de l'estatut d'apatrídia no obtenen una autorització de treball transcorreguts sis mesos des de la presentació de la sol·licitud, fet que les situa en una situació d'especial vulnerabilitat. A més, la resolució dels expedients pot allargar-se fins a dos anys, sense sovint disposar d'un número d'expedient per fer-ne seguiment, ni d'una confirmació formal de recepció, ni tampoc d'un NIE provisional.

Aquesta manca de garanties evidencia que la via administrativa a la qual s'aboca la població sahrauí no només limita l'accés efectiu a drets bàsics, sinó que també comporta l'incompliment, per part de l'administració pública, de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, que estableix un termini màxim de tres mesos per resoldre els expedients administratius.

Davant d'aquesta situació, des de la Coordinadora Catalana d'Ajuntaments Solidaris amb el Poble Sahrauí (CCASPS) hem enviat una carta al Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions del Govern espanyol en què expressem la nostra disconformitat amb l'exclusió de les persones sol·licitants de l'estatut d'apàtrida de la regularització extraordinària de persones migrants. Deixar fora d'aquesta regularització el poble sahrauí, que pateix una situació de desprotecció administrativa prolongada i vinculada a un procés de descolonització encara no resolt, contribueix a perpetuar situacions de precarietat, inseguretat jurídica i exclusió social.

Per aquest motiu, instem el Govern espanyol a reconsiderar l'exclusió de les persones sol·licitants de l'estatut d'apàtrida del procés de regularització extraordinària i a adoptar les mesures necessàries per garantir que aquestes persones puguin accedir a mecanismes efectius de regularització administrativa.

De la mateixa manera, apel·lem al compromís del Govern espanyol amb les seves responsabilitats històriques i polítiques envers el poble sahrauí, atès que l'Estat espanyol continua sent la potència administradora del territori del Sàhara Occidental segons les Nacions Unides.

Barcelona, 9 de juny de 2026